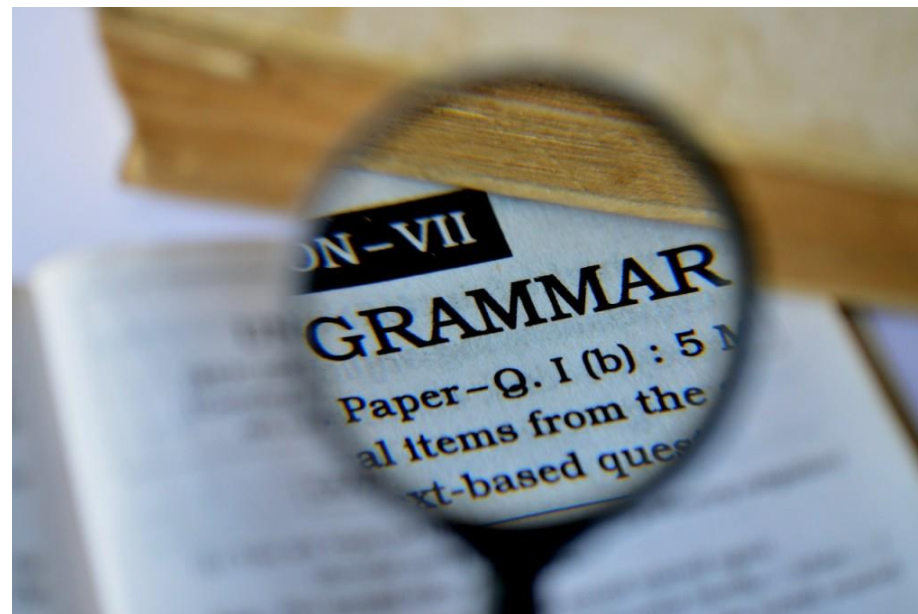

Mitä oikeinkirjoituksessa kannattaa ottaa huomioon?

Sisältö

- Johdonmukainen oikeinkirjoitus
- Lyhenteiden harkittu käyttö
- Numeroilmausten huolittelu

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY](#)

Johdonmukainen oikeinkirjoitus

Alkukirjaimet

- Suomen kielessä yleisnimet kirjoitetaan pienellä, vaikka ne toisinaan kirjoitettaisiin englanniksi isolla.
- Erityisesti valtiohallinnon ja muun julkishallinnon nimiin liittyy poikkeuksia ja erityissääntöjä. Näiden oikeinkirjoitusasu kannattaa tarkistaa esim. [Kielitoimiston ohjepankin verkkosivuilta](#).

Yritykset ja tuotemerkit

- Yritysten ja yhdistysten nimet kirjoitetaan kuten toimijat itse haluavat ne kirjoitettavan. Tällöin kirjoitusasu on ns. rekisteröity, vaikka yleiskielessä normi olisi toisin.
→ *Turun Sanomat*
- Logot eivät kuitenkaan aina ole muodostettu toimijoiden itsensä käyttämässä muodossa. Tällöin on tarkoituksenmukaista käyttää yrityksestä sitä muotoa, jota he itsekin käyttävät.
→ *If* *K-Citymarket*
- Tuotemerkit voidaan kirjoittaa oikeinkirjoitusnormien mukaisesti. Tällöin tuotemerkillä voi olla käyttäjästä riippuen useampi eri kirjoitusasu. Käytä kuitenkin läpi tekstin samaa kirjoitusmuotoa.
→ *iPhone / Iphone*

Opettele ulkoa tai tarkista poikkeukset!

Lyhenteiden harkittu käyttö

Lyhenteiden käyttöä tulee harkita, sillä

- yhdellä lyhenteellä voi olla useampi merkitys
- lukija saattaa ymmärtää lyhenteen väärin tai ei tunne sitä
- kirjoittaja ei osaa itse käyttää lyhennettä
- teksti muuttua huolittelemattomaksi lyhenteiden virheellisten taivutusten tai oikeinkirjoituksen myötä
- teksti muuttua helposti sirpaleiseksi liiallisesta lyhenteiden käytöstä
- tekstin lukeminen ja ymmärtäminen muuttuu hitaaksi.

Lyhennesanojen käyttö on perusteltua, kun lyhenne on tunnetumpi kuin itse sana, esim. *ADHD tai Kela*.

Ensimmäisellä kerralla lyhennettä käyttäessä, se tulee kuitenkin kirjoittaa lukijalle auki.

Esim. ADHD (engl. Attention deficit hyperactivity disorder) tarkoittaa aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriötä, joka kehityksellisenä toimintahäiriönä heikentää toimintakykyä.

Lyhenteillä säästetään tyypillisesti tilaa

- taulukoissa ja luetteloissa
- ilmoituksissa
- nopeissa verkkoviesteissä
- muistiinpanoissa
- asiakeskeisissä viittauksissa sulkeiden sisällä.

Esimerkki lyhenteiden käytöstä

Lyhenteet vastaavat kokonaisia sanoja, joten...

Sanaväli merkitään kuten kokonaisissa sanoissa.

Aikuisten ADHD-diagnostiikka on keskitetty Suomessa suurimmassa osassa tapauksista erillisiin neuropsykiatriin

Alkukirjain määräytyy normaalin virkerakenteen alkukirjainperiaatteen mukaisesti.

(2017). Lähete voidaan kirjoittaa esimerkiksi psykiatriselle
hoitoa haastateltavana. Tällainen psykiatrinen arvio

seulontalomakkeilla (ks. liite 1) ja haastatteluilla on syytä tehdä aikuiselle, jotta saadaan karsittua epäilykset mahdollisista mielenterveyshäiriöistä. Jos aikuiselle ei ole tehty diagnoosia ADHD:sta lapsena, tarvitaan tietoja myös lapsuuden ajan oireista muun muassa aiempien terveystietojen ja koulutodistusten muodossa (mt.). Kelan etuuksista pidetään säännöllisesti webinaareja. Webinaareja järjestetään muun muassa ADHD:n hoitoon liittyen. (Ks. ADHD ja Kelan etuudet 2021.)

Lyhenteet taipuvat kuin ne olisivat kokonaisia sanoja.

Numeroilmausten huolittelu

Lukuja taivutetaan tarvittaessa.

- Jos sijapääte näkyy seuraavasta sanasta, taivutusta ei merkitä.
- Jos sijapääte ei selviä muualta, numeroa tulee taivuttaa.

Saman virkkeen kahta eri lukua ei kirjoiteta peräkkäin.

*Tutkimus on yksi **28:sta** vuoden aikana tehdystä tutkimuksesta. Vuonna 2022 tutkimukseen osallistui 17 työnantajaa.*

*Kysely lähetettiin **sadalle** työnantajalle. Vastaajia oli siis vain **17 %**. Tutkimukseen osallistui **9 naista ja 8 miestä**.*

*Osallistujat olivat **32–57-vuotiaita**. Kyselyyn vastaamiseen oli käytettävissä aikaa **1,5 tuntia**.*

0–10 sekä tasaluvut kirjoitetaan sanoin. Poikkeuksena luvut voidaan kirjoittaa numeroin, jos se helpottaa hahmottamista, esim. lukuja vertaillessa.

Numerot kirjoitetaan erilleen muista sanoista.

Numeroiden välillä käytetään pitempää vaakaviivaa. Desimaalilukujen välillä käytetään pilkkua.

Lähteet

Kielitoimiston oikeinkirjoitusopas. 2017. Helsinki: Kotimaisten kielten keskus.

Kniivilä, S., Lindblom-Ylänne, S. & Mäntynen, A. 2017. Tiede ja teksti: Tehoa ja taitoa tutkielman kirjoittamiseen. Helsinki: Gaudeamus.

Kortesuo, K. & Patjas, L.-M. 2011. Pilkun paikka: Kielioppia kaikille. Hämeenlinna: Karisto.

Kostamo, P., Airaksinen, T. & Vilkka, H. 2022. Kirjoita itsesi asiantuntijaksi: Opas toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Helsinki: Art House.

Nurmi, T. 2004. Numeroin vai kirjaimin? Verkko-oppimissivusto. Kirjoittajan ABC-kortti. Suomen virtuaalikeskuksen osahanke 2003 - 2006. Viitattu 20.9.2022.

https://webcgi.oulu.fi/oykk/abc/kielenhuolto/oikeinkirjoitus/numeroilmaukset/numeroin_vai_kirjaimin/.

Nurmi, T. 2004. Virkkeenalkuinen kirjain. Verkko-oppimissivusto. Kirjoittajan ABC-kortti. Suomen virtuaalikeskuksen osahanke 2003 - 2006. Viitattu 20.9.2022.

https://webcgi.oulu.fi/oykk/abc/kielenhuolto/oikeinkirjoitus/alkukirjain/virkkeenalkuinen_kirjain/.

Strellman, U. & Svinhufvud, K. 2020. Kupliva kirjoittaminen: Iloa ja tehoa työelämän teksteihin. Helsinki: Art House.

Tarkoma, E. & Vuorijärvi, A. 2010. Ammattisuomen käsikirja. Helsinki: WSOYpro.